

אחריות חברתית בימי קורונה – שיעור לתלמידי התיכון

מטרות

1. הבנה כי לכל פרט יש השפעה על התפשטות הנגיף, וגם אם המחלה מרגישה רחוקה ממני או שאינני בקבוצת סיכון יש לי אחריות חברתית על האנשים סביבי.
2. לעזור רצון בקרב בני הנוער להיות יותר אחראים על הסביבה שלהם ולתת משמעות בימים מערערים שכאלו.

למחנכת

במקרי חירום וקיצון אנחנו נוטים לאחת משתי תגובות: הראשונה היא חרדה ולחץ, השנייה היא שאננות והרחקה, ככל שיש לנו יותר מידע ויותר אחריות אנחנו יכולים להשפיע על התגובה הטבעית שלנו, להרגיע את הלחץ או להוריד לקרקע. בשיעור הקרוב נבין איך הנגיף מתפשט ומהי האחריות האישית שלנו כציבור אנושי למנוע הדבקה ולדאוג לסביבה שלנו.

מהלך השיעור

- חלק א' – הדבקה היא מהירה – כל אחד מאתנו במפגש עם אנשים שבקשר עם עוד אנשים: 15 דק'
 חלק ב' – האחריות האישית של כל אחד מאתנו בשמירה על הנהלים ושמירה על החברה: 15 דק'
 חלק ג' – מה אני יכול/ה לעשות ביחס למציאות: 10 דק'

חלק א – הדבקה היא מהירה (15דק')

משימה – מעגל ההדבקה

בקשי מהתלמידים לשלוח הודעה לשלושה אנשים שהם פגשו בשבוע האחרון (יכול להיות משפחה/חברים או מישהו מהסופר..). בהודעה עליהם לבקש מאותם אנשים שירשמו להם שלושה אנשים נוספים שהם פגשו, בקשי מהם לנסות להגיע הכי רחוק שיוכלו כדי להבין כמה אנשים הם "פגשו" בדיעבד. כשהם מסיימים את המשימה עליהם לצייר את "מעגל ההדבקה שלהם" על דף ולשים אותו מול מצלמת הזום.

אופציה – צפו ביחד בסרטון של 8 דקות המסביר כיצד עובדת "ההדבקה". [לחצו כאן](#)

ניתן להוסיף כתוביות בעברית ביוטיוב ע"י לחיצה על המקש הנראה כך:

דיון

- לכמה אנשים הצלחתם להגיע? אם היה לכם עכשיו עוד שעה לעשות את זה – כמה רחוק הייתם מגיעים?
- מה זה גורם לכם להרגיש ביחס ליכולת שלנו כחברה להפיץ מחלות? מפחיד אתכם? אדישים לזה?

פתחי את אתר רשת ההדבקה בישראל [/https://israelcoronanetwork.webiks.com](https://israelcoronanetwork.webiks.com), באתר "זום" את יכולה לעשות "שתף מסך" כך שהתלמידים יוכלו לראות את מה שמופיע לך על המחשב. באתר ניתן לראות מה היה מצב ההדבקה בישראלי לפי שבועות, בשבוע הראשון ידעו להגיד מי החולים, עם מי נפגשו ולקשר את זה, ככל שהשבועות מתקדמים עדיין ניתן לראות את זה אבל לאט לאט יהיה יותר קשה לקשר כי יכנסו מעגלי הדבקה נוספים.

למחנכת: החוקרים מחלקים את התפרצות המחלה לשני שלבים: שלב ההכלה ושלב ההתפרצות. בשלב ההכלה יש מספר חולים קטן וניתן לעשות חקירה אפידמיולוגית ולהבין עם מי הם באו במגע ולבודד אותם (אלו כל ההודעות שקיבלנו משרד הבריאות של חולה מס... עשה את המסלול הזה והזהר), שלב ההכלה נועד להיכשל בשלב כלשהו כשלמחלה מתחילים להיות מעגלים נוספים, אז חל שלב ההתפרצות, בשלב ההתפרצות מתגלים עשרות ומאות חולים כל יום וכבר אין יכולת לעקוב או לבודד. מדינת ישראל מנסה לצמצם את שלב ההתפרצות (שיגיע בין אם נרצה או לא), באמירה שככל שנצליח להקטין את כמות החולים מערכות הבריאות הציבוריות יוכלו לעמוד בעומס. ושיש יכולת לשלוט בהיקף הפגיעה.

סרטוני העשרה למחנכת

מצורף כאן סרטון יו טיוב שממחיש זאת (ניתן להוסיף לו כתוביות בעברית ולהראות חלק ממנו לתלמידים) <https://www.youtube.com/watch?v=Kas0tIxDvrg&feature=youtu.be> בנוסף, מצורף בדרייב גיף שמתאר את הניסיון למתן את עוצמת התפרצות הקורונה: https://1pyiuo2cyzn53c8ors1kwg5l-wpengine.netdna-ssl.com/wp-content/uploads/2020/03/0_0axeo5AHA15R11p6.gif וקישור לפודקאסט שממחיש זאת (להאזין מדקה 2:00 עד 14:00): <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001320866>

חלק ב – האחריות האישית של כל אחד מאתנו (15דק')

צופים יחד בסרטון – כולנו בסירה אחת

צופים יחד בסרטון שמבוסס על מדרשו של הרשב"י – כולנו באותה סירה. [לסרטון לחצו פה](#)

שאלו:

- למה הבחור מתעצבן על מי שקודח בסירה אם זה בצד שלו?
- מה הכוונה בכך שכולנו בסירה אחת במציאות שאנו נמצאים בה היום?
- מתוך מה שהבנו על אופן ההתפשטות של המגיפה והסרטון – מה אנחנו מבינים שהאחריות שלנו בתור אזרחים בשמירה הסירה? (חשוב שהתלמידים יתייחסו לשמירה על הנהלים של משרד הבריאות ולא לצאת מהבית, לתת אמון במערכות הציבוריות, לראות ולדאוג למי שחלש יותר בחברה ויצטרך עזרה)
- ואם אנחנו לא בקבוצת סיכון או לא מרגישים חולים כרגע – איזו אחריות נדרשת מאתנו כלפי הסביבה שלנו?

אמרי: אני מבינה שאנחנו בסיטואציה מאוד מוזרה, התחושה היא של חירום או מלחמה רק שהאויב שאנחנו נלחמים בו שקוף ולא ניתן לזהות אותו. רוב בני הנוער שידבקו בנגיף הזה (אלו שאינם בקבוצת סיכון), אולי יפתחו צינון קל, חלק יפתחו תסמינים שדומים לשפעת ויחלו וחלק אגב אולי לא יפתחו תסמינים כלל, בידיעה הזו קשה לנו להרגיש שאנחנו מסכנים אנשים אחרים, אנחנו נדרשות ונדרשים לגלות אחריות כלפי האוכלוסיות האחרות ולהישמע להוראות משרד הבריאות גם אם הן מרגישות מוגזמות או קשות. מעבר לכך – האמירה שכולנו בסירה אחת היא גם לחוש אמפתיה על הסביבה החברתית שלנו ועל מי שיותר מסוכן לו לצאת מהבית או ששגרת יומו הופרה באופן שיכול לסכן אותו – למשל הזקנים ביישוב שלנו, או משפחות שנזקקות ליותר עזרה – בחלק הקרוב נשאל את עצמנו איך ניתן לסייע להם בלי לסכן אותם ואת עצמנו.

חלק ג – מה אני יכולה לעשות ביחס למציאות הזו (סודק')

עוברים יחד על תמונות של פעולות התנדבות מהימים האחרונים ושל קבוצות וואטסאפ של

התנדבות

סרטוני עידוד של מורים לתלמידים שלהם, בני נוער שמתנדבים כמוקדנים ואוספים פרטים של אנשים במצוקה, בני נוער שמתקשרים לאנשים זקנים פעמיים בשבוע להעביר להם את הזמן ולהפיג את הבדידות, אריזת מזון ומשלוחים מסופרים למשפחות שזקוקות או אנשים בבידוד. כל פעם שאת מראה תמונה במצגת בקשי מהחניכים לסמן בפרופיל זום שלהם "לייק", אם זה משהו שהם היו מדמינים את עצמם עושים.

שאלו:

- מה המשמעות של להתנדב ולפעול בקהילה דווקא בימים האלו? איך זה משפיע על מצבה של החברה? (על מי שתורם ומי שנתרם - ניתן להתייחס לזמן הארוך בבית והצורך בתחושת משמעות לשני הצדדים?)
- אלו צרכים יש באזור שלכם שאתם יכולים לסייע בהם?
- איך אפשר גם לשמור על עצמי ועל הסביבה שלי לא להדביק וגם לעשות דברים חשובים בקהילה? קבוצות אלו הם חלק מעם אך אינן עם בפני עצמן. כדי להיות עם אנו זקוקים ליותר אנשים ולמרכיבי זהות רחבים יותר.

למחנכת: טיפ קטן לניהול דיון ב"זום", ללא ספק זו מערכת שאינה מותאמת ממש לדיון כמו שהיינו עושים בכיתה במעגל. את יכולה לשאול תלמיד ספציפי לדעתו וכשהוא מסיים עליו להפנות את אותה השאלה לתלמיד אחר מהכיתה. עד שתחזירי את הדיון אלייך. בכל זמן שהם אינם עונים על שאלת הדיון בקשי מהתלמידים לשים את המיקרופון שלהם על שקט או השתיקי את המיקרופון שלהם.

המלצה למעשה! לשחק משחק התנדבות כיתתי - כתורות וואטסאפ!

בו כל תלמיד מקבל נקודות על חיזוק החוסן חברתי, למשל: עזר לאחותו הקטנה בשיעורי בית ושחרר את ההורים לנוח - 2 נקודות, התקשר לזקן מהיישוב ושוחח עימו כדי להפיג את הבדידות - 10 נקודות, שלח סרטון מעודד לכיתה עם טיפים לדברים שאפשר לעשות בבית - 8 נקודות וכו'.. את המורה אוספת את הנקודות ומכריזה על מנצח בסוף השבוע הבא.

המלצה למעשה! כל תלמיד מכין שלט עם סיסמה כגון "זאת האחריות שלנו לשמור על כולם", מכינים קולאז' תמונות כיתתי ומפרסמים ברשתות החברתיות

סיכום: אנחנו בימים בהם חברה נבחנת. היכולת שלה לצלוח את המבחן הזה ולשמור על החיים של כמה שיותר מאזרחיה קשורה באחריות אמיתית ועמוקה על מניעת הדבקה וגם אחריות על ודאגה לצרכי האחר החלש והשכן, אחריות על נפש האדם. חשוב לנו לעודד אתכם התלמידים להיות מעורבים לפתוח אוזניים ועיניים להשפיע על המתרחש סביבכם תוך צמצום המגע הפיזי עם הסביבה.

הַמְסוּרָה

מרכז הדרכה להגשמת שוויון ערך האדם
תנועת דרור-ישראל

יוסף חיים ברנר